

Tjänsteutlåtande

Utfärdat **2020-01-17**

Byggnadsnämnden **2020-02-07**

Diarienummer 0332/19

Handläggare

Sirpa Antti-Hilli

Telefon: 031-368 16 09

E-post: sirpa.antti-hilli@sbk.goteborg.se

Planbesked och uppdrag för bioeldat kraftvärmeverk i Ryahamnen del av Rödjan 3:1 m.fl. inom stadsdelen Rödjan

Förslag till beslut

I byggnadsnämnden

1. Meddela sökanden att kommunen avser att inleda detaljplaneläggning för Bioeldat kraftvärmeverk i Ryahamnen inom stadsdelen Rödjan.
2. Planarbetet påbörjas år 2020.
3. Detaljplanen för bioeldat kraftvärmeverk i Ryahamnen ersätter detaljplanen för kraftvärmeverk vid Exportgatan, som finns i startplan 2020.
4. Stadsbyggnadskontoret får i uppdrag att upprätta detaljplan för bioeldat kraftvärmeverk i Ryahamnen inom stadsdelen Rödjan med utökat förfarande.

Sammanfattning

Åtgärden som föreslås är att uppföra ett kraftvärmeverk för biobränslen på en större öppen yta strax väster om befintligt gaskraftvärmeverk på fastigheten Rödjan 3:1. Beräknad byggnadsyta för kraftvärmeverket är drygt 4000 m².

Planeringen överensstämmer med översiktsplanens inriktning och med inriktningen i nyare intilliggande detaljplaner. Området ligger lämpligt till med tillgång till befintlig infrastruktur för såväl leverans av biobränsle till kraftvärmeverket som för distribution av fjärrvärme och el.

Dock behöver byggnadens gestaltning och utformning utredas vidare då anläggningens stora volymer kan få stor visuell påverkan på befintlig kulturmiljö i området samt på upplevelsen av älvmyningen och inloppet till Göteborg. Utformningen av anläggningen bör bli föremål för en arkitektävling eller ett parallellt uppdrag.

Hänsyn behöver även tas till naturreservatet Rya skog så att reservatets värden inte påverkas negativt av kraftvärmeverkets etablering.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Planarbetet kan utföras inom kontorets budget. Planavtal kommer att tecknas med intressent.

Fastighetskontoret ser inte några hinder för en utveckling av området enligt inkommen ansökan. Delar av planerad utveckling ligger inom stadens mark och Fastighetsnämnden har gett ett medgivande till planarbetet.

Fastighetskontoret ser positivt på den avsiktsförklaring som tecknats mellan parterna kring lokaliseringsfrågan.

Bedömning ur ekologisk dimension

Lokalt kan etableringen av kraftvärmeverket få vissa negativa konsekvenser. Placeringen mellan vattnet och Rya skog kan leda till barriäreffekter, främst för fågellivet men också visuellt. Vid lossningsplats, kring transportband samt vid själva kraftvärmeverket finns risk för bullerpåverkan. Vid förbränningen bildas rökgaser och aska vilka ska hanteras. Ökade järnvägstransporter på hamnbanan påverkar i viss mån bullersituationen för de boende längs järnvägen.

I ett större perspektiv innebär dock en lokalisering i anslutning till hamnbanan att transporterna av biobränsle till kraftvärmeverket kan ske med järnväg istället för med lastbil. Läget vid vattnet i anslutning till befintliga hamnanläggningar gör det även möjligt att i en framtid transportera bränslet med båt. Satsningen på ett bioeldat kraftverk är en viktig del i Göteborg Energis arbete med målet om att senast år 2030 fasa ut alla fossila bränslen ur fjärrvärmesystemet.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Planområdet ligger inom ett större inhägnat område som utgör verksamhetsområde för Göteborgs hamn varför de grupper av människor som inte verkar inom eller inte har direkta ärenden till området kommer att påverkas i mycket liten grad.

Barnkonventionen blev svensk lag från och med 2020. Barns bästa har bedömts och beaktats i förprövningen. I det tidiga skede som förprövningen är har kontoret inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Förprövningsrapport

Översiktsplan för Göteborg, antagen av kommunfullmäktige 2009-02-26, anger användningen befintligt verksamhetsområde för aktuellt område. Inriktningen för det större området anges som storindustri, hamn och logistik.

För intilliggande Rya skog och Rya Nabbe anges befintligt grön- och rekreationsområde. Rya skog utgör även ett allmänt intresse för friluftsliv.

I fördjupningen av översiktsplanen för ytterhamnsområdet från 2006 görs bedömningen att oljeverksamheterna, möjligen med undantag av gashantering vid Rya Nabbe, kommer att lämna Ryahamnen till ca år 2020 och istället koncentreras verksamheten till Skarvikshamnen. Den förändrade användningen av Ryahamnen har i huvudsak inte skett.

När det kommer till övriga kommunala mål och strategier bedöms ett nytt bioeldat kraftvärmeverk kunna bidra till Göteborg Energis mål om att fasa ut alla fossila bränslen från fjärrvärmesystemet till år 2030.

Planområdet berör följande tre detaljplaner:

- *Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för stadsdelarna Biskopsgården, Bräcke, Färjestaden, Kyrkbyn, Majornas 1:a rote, Rödjan och Sandarna i Göteborg, II-3051, antagen 1962-12-21,*
- *Detaljplan för kraftvärmeverk i Ryahamnen inom stadsdelarna Färjestaden och Rödjan i Göteborg, II-4702, antagen 2003-06-05, och*
- *Detaljplan för ackumulatortank i Ryahamnen inom stadsdelen Rödjan i Göteborg, 2-5444, antagen 2018-05-30.*

Den äldsta detaljplanen, stadsplanen från 1962, anger byggnadsförbud och användningen To, förvaring, rening och distribution av oljor, för berörd del. Planen för kraftvärmeverket anger användningen E, kraftvärmeverk, och att marken inte får bebyggas medan planen för ackumulatortanken anger EJ, teknisk anläggning och industri, med högsta byggnadshöjder på 6,0 och 16,0 meter för berörda delar.

Genomförandetiden för de två första planerna har gått ut medan genomförandetiden för planen för ackumulatortanken går ut 2023-05-30.

Bakgrund

Byggnadsnämnden har tidigare beslutat:

2016-11-22   Att meddela sökanden att kommunen avser att start för detaljplan för kraftvärmeverk vid Exportgatan, inom stadsdelen Backa införs i startplanen/produktionsplanen för år 2017. (0554/16, Detaljplan för Biokraftverk, Backa 27:8-9).

Aktuell ansökan om planbesked och ansökan om planuppdrag ersätter ovanstående ärende.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Det föreslagna området bedöms som lämplig för ett kraftvärmeverk då området är utpekad i översiktsplanen som verksamhetsområde för storindustri, hamn och logistik. Det nya kraftvärmeverket kommer att placeras i anslutning till ett befintligt kraftvärmeverk vilket innebär att det finns infrastruktur för distribution av el och fjärrvärme i området. Place-

ringen bedöms även som gynnsam vad gäller leveranser av biobränsle. Tanken är att leveranserna i första hand ska ske med järnväg. Lossningsplats planeras i anslutning till ett befintligt, outnyttjat industrispår som kan återanslutas till hamnbanan vid Pölsebo. Lokaliseringen är även lämplig med tanke på lastbilstransporter och ger även möjlighet till att i en framtid transportera biobränslet med båt.

Området har tidigare varit bebyggt med oljecisterner varför ingen tidigare obebyggd mark kommer att tas i anspråk. Vad gäller naturmiljön i övrigt kommer naturreservatet Rya skog att påverkas både direkt och indirekt vad gäller växt- och djurliv. Den direkta påverkan blir i form av den barriär anläggningarna skapar mellan skogen och vattnet vilket innebär negativa effekter främst för fågellivet. Byggnadernas höjd och stora volymer gör också att skuggningseffekter kan uppkomma. Vidare är Rya skog en sumpskog vilket gör den känslig för eventuella rubbningar av grundvattennivån, t.ex. vid grundläggningsarbeten. Vid placering och utformning av byggnader ska hänsyn tas till eventuell påverkan på Rya skog. Grönstråk och trädrader som förbinder skogen med vattnet kan planeras in genom området. Preliminärt bedöms etableringen föranleda betydande miljöpåverkan vilket innebär att en strategisk miljöbedömning kommer att krävas.

De stora byggnadsvolymer och placeringen vid vattnet kommer även att påverka kulturmiljön, både lokalt och i ett större perspektiv. Det lokala perspektivet omfattar upplevelsen och förståelsen av skanslämningarna på Rya Nabbe samt resterna av försvarsvallen i Rya skog. I det större perspektivet påverkas hela upplevelsen och förståelsen av fästningsstaden Göteborg och framför allt försvaret av älvmyningen där Rya Nabbe ingår i en större helhet tillsammans med bl.a. Älvsborgs fästning och anläggningarna vid Nya Varvet.

De stora byggnadsvolymer kommer att påverka den visuella upplevelsen av älvmyningen, särskilt från vattnet och från den södra älvstranden. På grund av den känsliga kulturmiljön och det exponerade läget vid vattnet bör särskild omsorg ägnas åt byggnadernas utformning. Utformningen av anläggningen bör bli föremål för en arkitektävling eller ett parallellt uppdrag.

Samband, beroenden och prioriteringsgrund

Som stöd för bedömning av start och tydliggörande av hur planen förhåller sig till andra projekt har planens måluppfyllelse enligt strategier, ÖP och prioriterade mål i budget analyserats. Sammanvägning av måluppfyllelse visar att projektet är lämpligt att genomföra.

Stadsbyggnadskontoret

Henrik Kant

Martin Storm

Stadsbyggnadsdirektör

Chef Planavdelningen